

BMD
8419
(1)

20e JAARGANG
No. 1

2 MEI 1936

1936

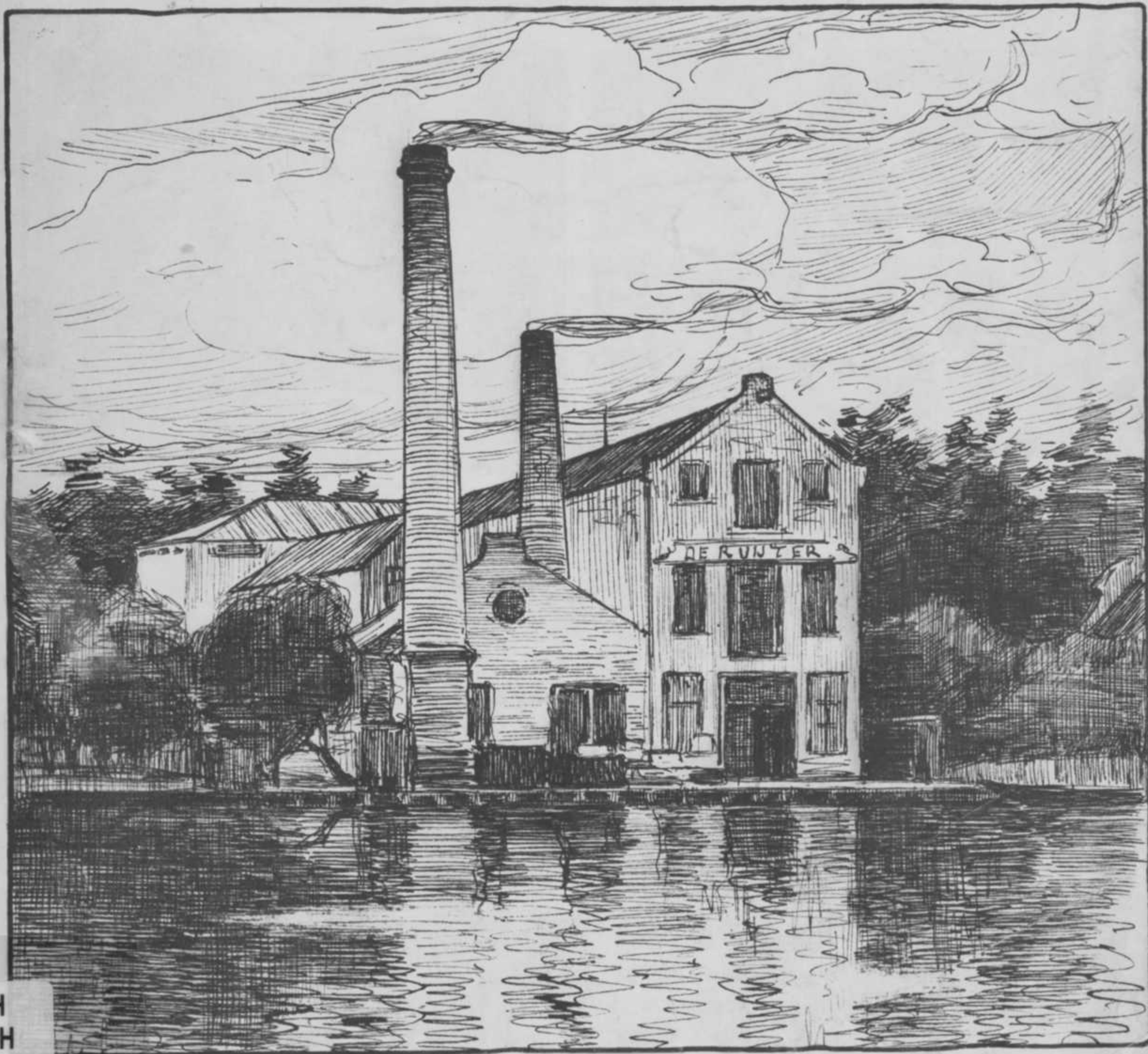

DE KERN

EXTRA NUMMER, AANGEBODEN AAN ONZE AFNEMERS BIJ HET
50-JARIG BESTAAN DER

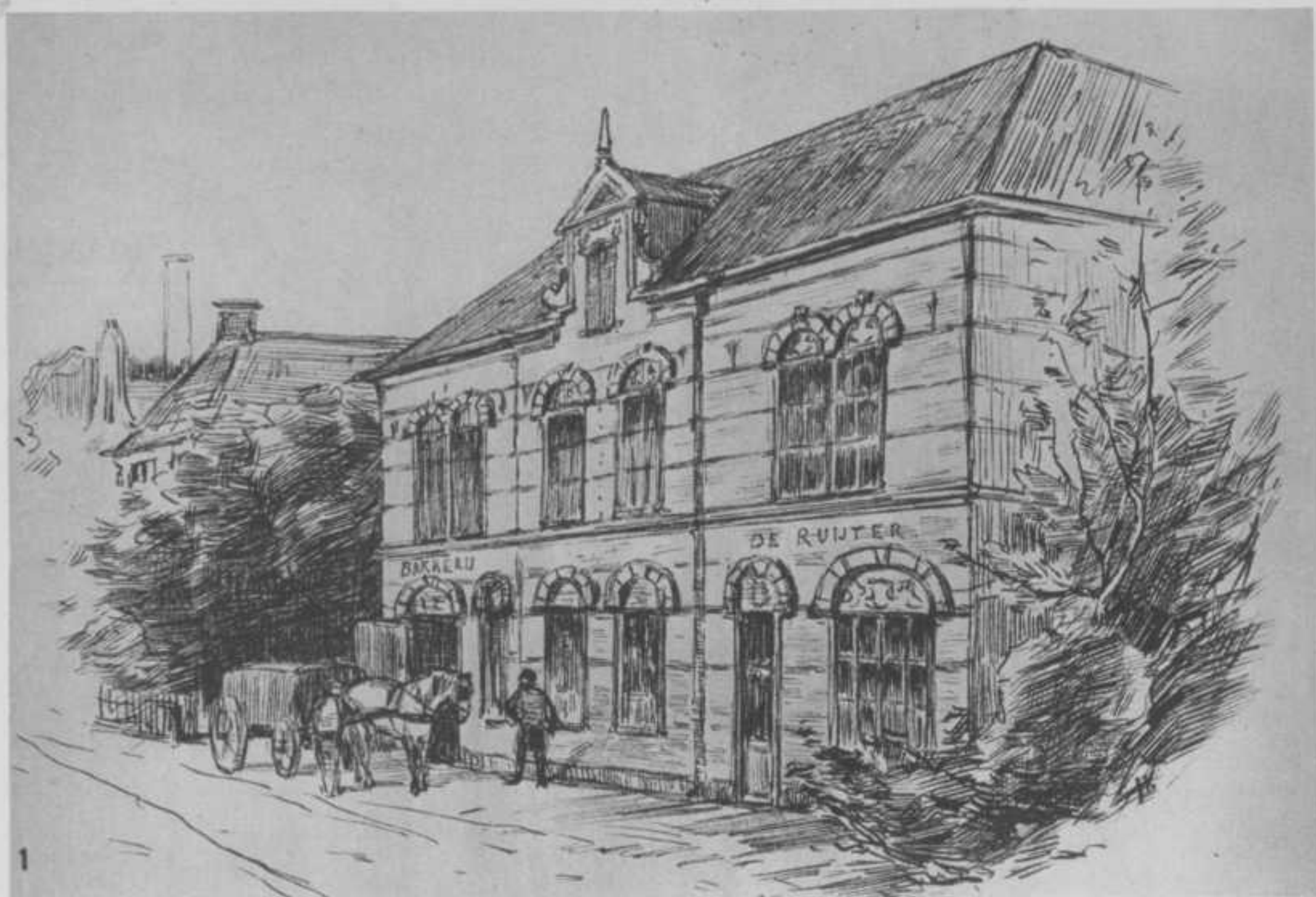
VERKADE'S FABRIEKEN

ZAANDAM

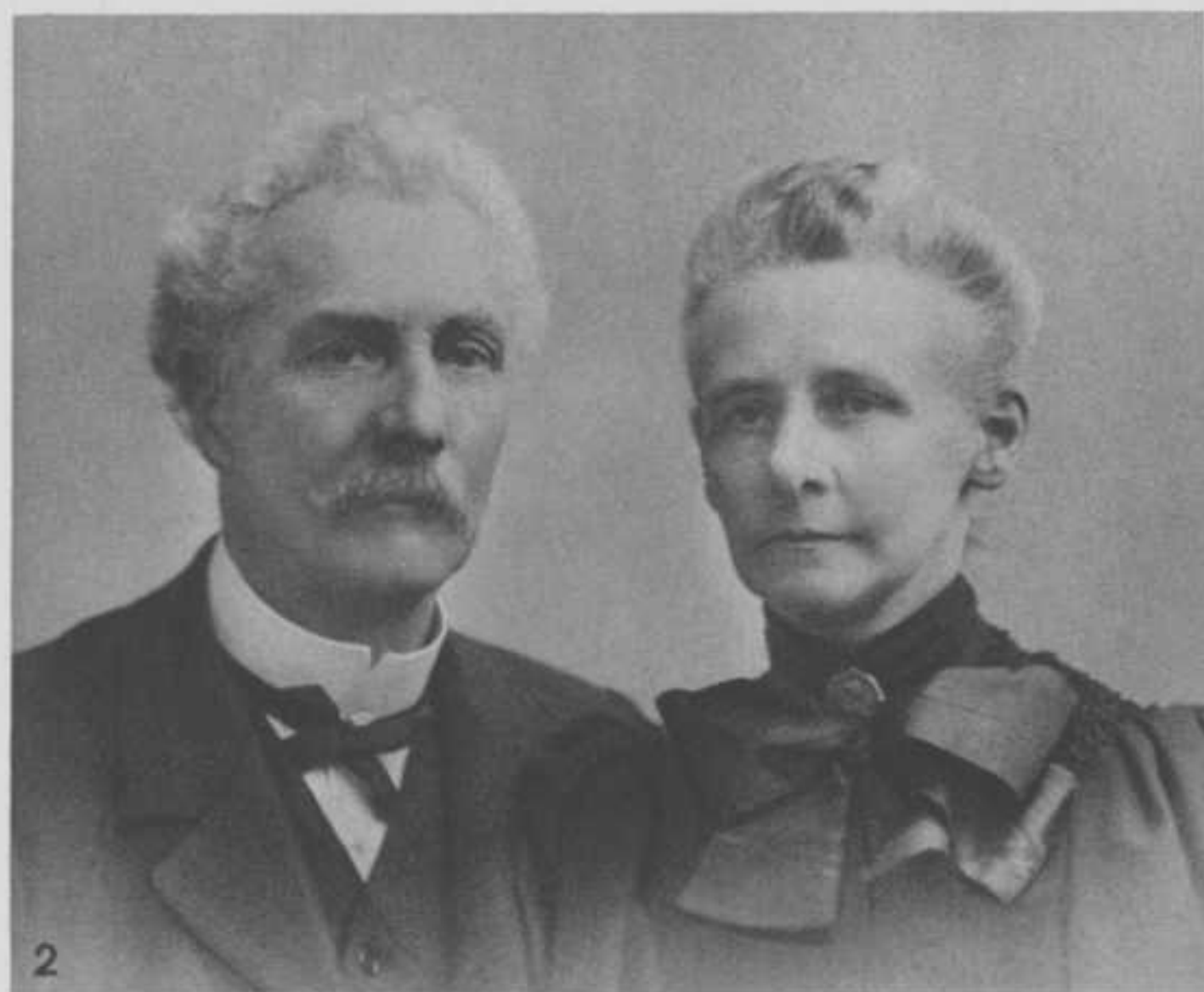

AH
NGH
12
dl.1

STOOMBROODBAKKERIJ „DE RUYTER” IN 1886 (ZAANZIJD).

UIT DE EERSTE JAREN VAN HET BEDRIJF

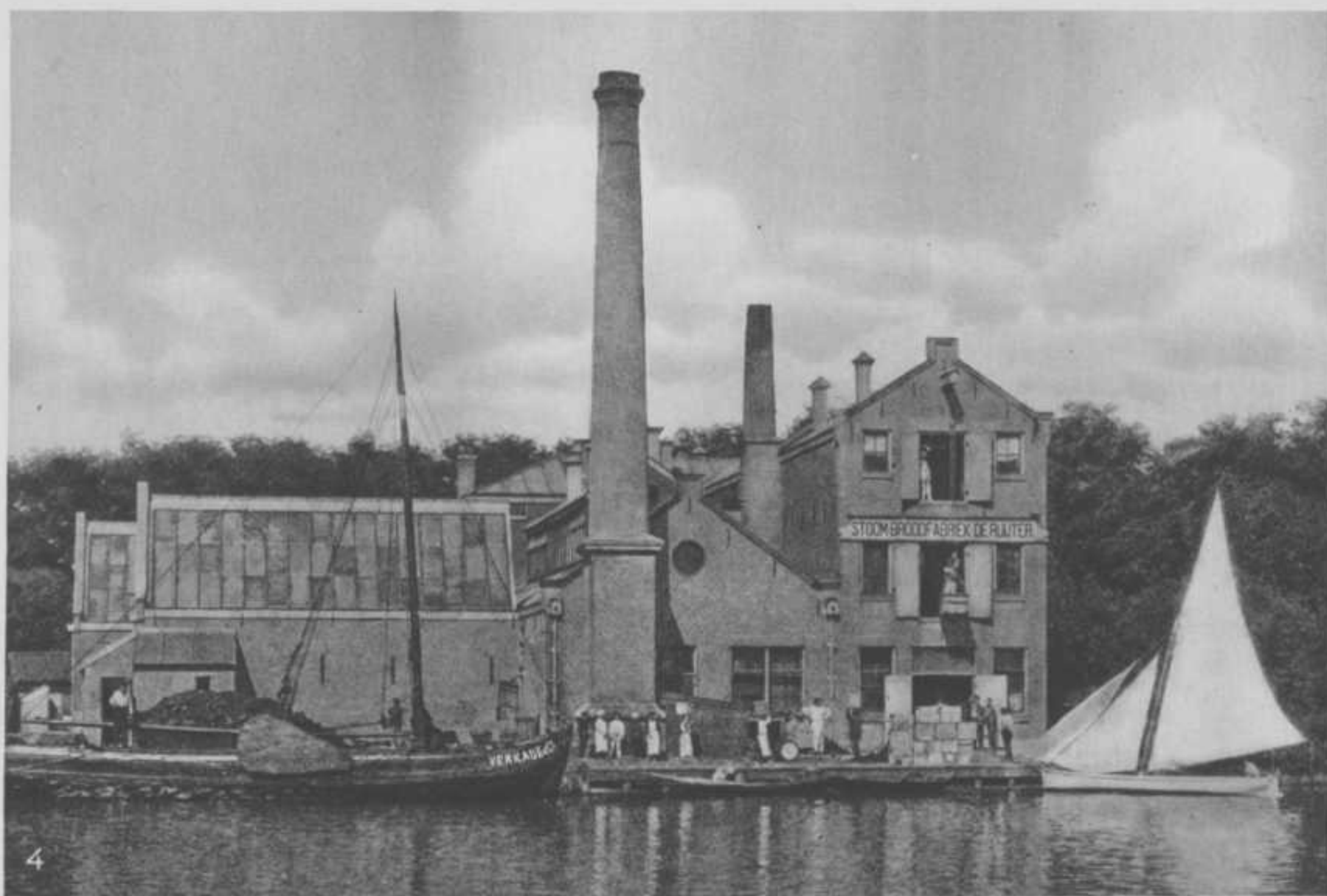

1. DE BAKKERIJ „DE RUYTER”
IN 1886 (WESTZIJDE).

2. DE HEER EN MEVROUW
E. G. VERKADE Sr.

3. DE HUIZEN AAN DE
WESTZIJDE IN 1885 WAAR
DE FABRIEK GEBOUWD
WERD.

4. DE EERSTE UITBREIDING
IN 1889.

HET 50-JARIG JUBILEUM VAN VERKADE'S FABRIEKEN

Het verheugt ons, dat er een reden is om aan onze afnemers eens iets anders te sturen dan rekeningen of circulaires. Het feit, dat onze fabriek op 2 Mei 1936 een halve eeuw oud wordt, heeft ons een welkome aanleiding gegeven om U van ons bedrijf eens iets te vertellen en te laten zien. Waar wij steeds op zulk een prettige wijze met de Nederlandsche winkeliers over het geheele land zaken doen, meenen wij, dat het ook U aangenaam zal zijn in dit speciale nummer van ons Fabrieksorgaan wat naders te hooren over de wording van de Verkade's Fabrieken en de beginselen, die haar ten grondslag liggen.

De vader van de tegenwoordige Directeuren, wijlen de heer E. G. VERKADE Sr., was patent-olie-fabrikant in Zaandam en verheugde zich in een talrijk gezin, waaronder 5 zoons. Hij was een goed zakenman met heldere inzichten, doch had in zooverre pech, dat zijn vak verliep door de concurrentie met meer moderne verlichtingsmethoden. Voorvoelende, dat de techniek op dit gebied nog lang niet het laatste woord had gesproken, besloot hij met het oog op de toekomst van zijn zoons een nieuw bedrijf te beginnen, dat onmisbaar was en minder aan veranderingen onderhevig, n.l. een broodbakkerij of liever broodfabriek. Hij was toen reeds 50 jaar oud en had van broodbakken geen verstand. Hij rekende echter op de hulp van zijn oudsten zoon ERICUS, die daartoe in Engeland en vakschool had bezocht en met een diploma en gouden medaille was thuisgekomen. Eenige jaren later kon ook de tweede zoon, ARNOLD HENDRIK, hem komen helpen en de leiding van een afdeling op zijn nog jeugdige schouders nemen.

Bij den opzet van zijn nieuwe zaak, ging de stichter uit van het juiste beginsel, dat hij uitsluitend wenschte te brengen *deugdelijk en voedzaam* brood, tegen den *laagst mogelijken prijs* te leveren. In zijn toespraak tot de 18 bakkersgezellen, waarmee hij op 2 Mei 1886 de fabriek opende, deed hij daartoe een beroep op hun *nauwlettendheid bij het werk en eendrachtige samenwerking* in het bedrijf; want, zoo zeide hij: „alleen langs dien weg kan er voor u en voor mij een *duurzaam bestaan verkregen worden*." Het zijn die beginselen, welke hij tot zijn overlijden in 1907 en evenzeer zijn zoons en opvolgers steeds hebben getracht te volgen, en welke dan ook als *de leidende gedachte* door de geschiedenis van onze zaak loopt.

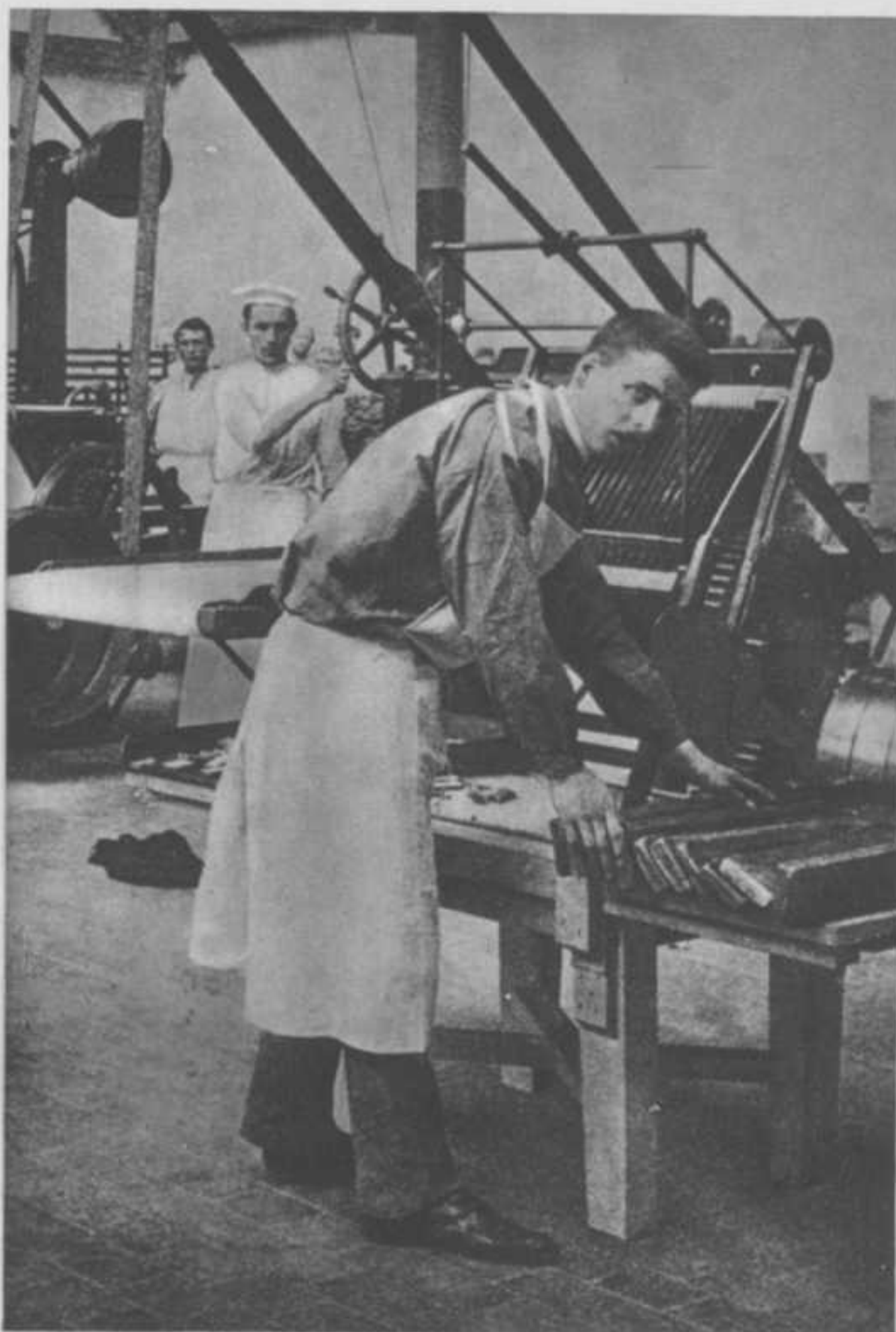
Bij de oprichting van de nieuwe „Stoombroodfabriek DE RUYTER", zooals de zaak heette, ontbrak het niet aan sombere voorspellingen van collega's-broodbakkers, die de nieuwe concurrent spoedig „een kopje kleiner hoopten te maken". Eén van hen adviseerde, om zoo solide mogelijk te bouwen, dan zou hij daar later van kunnen profiteren, wanneer het zaakje zou zijn vastgelopen!

En het zag er naar uit, dat deze voorspellingen zouden uitkomen. Na de stichting van de Verkade's Broodfabriek werd de broodprijs, die theoretisch een zeer voldoende winstmarge liet, natuurlijk door de plaatselijke bakkers onmiddellijk met een paar cent verlaagd, waardoor de rekening zeer krap en hier en daar verliesgevend werd. Ook buiten de plaats viel het niet mee om met het „stoombrood", zooals de bakkers het betitelden, een regelmatig debiet te krijgen.

Daarom werd reeds spoedig begonnen met het bakken van *beschuit*, hetgeen aanvankelijk niet veel hielp, omdat de nieuw aangestelde beschuitslijters in Amsterdam ook beschuit van anderen meenamen, waar misschien wat meer aan te verdienen viel. Hieraan werd een eind gemaakt, doordat de heer Verkade, als eerste in ons land, de beschuit ging *verpakken*. Ze ging toen niet in zakjes, zooals tegenwoordig, maar in de zware blikken bussen, die voor een kwartje op de rekening kwamen en daarvoor ook werden teruggenomen, en die de oudere winkeliers zich nog wel zullen kunnen herinneren, evenals den daaraan verbonden last! Dit bleek een goede zet, want niet alleen kwam de deugd van het eigen fabrikaat aan het licht, maar tevens werd het mogelijk om de beschuit nu door geheel Nederland te verzenden en later zelfs naar het buitenland.

Dit succes was de aanleiding, om enkele jaren later ook met *verpakte koek* te beginnen. Hierbij werd uitgegaan van dezelfde grondbeginselen: het verwerken van de beste grondstoffen en het leveren van goede kwaliteit tegen den laagst mogelijken prijs. En ook hier bleef het succes niet uit, al maakte ook dit jonge bedrijf heel wat kinderziekten mee!

In dien tijd werd zoowel door de jonge patroons als door de arbeiders haast dag en nacht gewerkt om de zaak voor elkaar te houden. De werktijden waren toen trouwens lang niet gering: 12 uur per etmaal en 18 uur van den Vrijdag op den Zaterdag, met nog vele overuren, en dat voor een loon van f 10½ plus f 1.— voor den nacht, hetgeen boven den plaatselijken loonstandaard

DE HEER E. G. VERKADE, MEDE-OPRICHTER, AAN HET WERK IN DE BESCHUITBAKKERIJ (1889).

HET OUDE BROODMAGAZIJN.

VROEGERE KOEKPAKKERIJ.

HET BESCHUITSNIJDEN EERTIJD.

EEN VERKADE'S BROODWINKEL OMSTREEKS 1900.

uitkwam. Op initiatief van den heer Verkade werd te Zaandam het Zondagsbakken afgeschaft, terwijl hij ook steeds zooveel mogelijk verkorting van den arbeidstijd heeft bevorderd. Doordat overdag beschuit en later ook koek werd gebakken, kon spoedig tot het instellen van een twee-ploegensysteem worden overgegaan en de continu-nachtarbeid worden afgeschaft, later gevolgd door een drie-ploegensysteem.

Na het 10-jarig bestaan van de zaak, hetgeen in 1896 met opgewektheid werd herdacht, voelde de vader wel, dat hij de dagelijksche zaken nu gerust aan zijn beide zoons kon overlaten. Maar ook toen dacht hij nog niet aan rusten en richtte hij op ruim 60-jarigen leeftijd in een bescheiden perceel aan de Lauriergracht te Amsterdam de bekende nacht- en theelichtenfabriek op onder den naam: Waxinelichtfabriek der firma E. G. VERKADE & ZOON. Deze „zoon” was JOHAN ANTON EDUARD VERKADE, die evenals zijn beide broers zijn opleiding in Engeland had voltooid en als volontair werkzaam was bij de Ned. Gist- en Spiritusfabriek te Delft. Voor ons land was het maken van die lichtjes een geheel nieuwe bedrijfstak. De kaarsen, die aanvankelijk ook werden gemaakt, stierven geleidelijk uit, maar de praktische en gezellige theelichtjes en de rustige nachtluchtjes vonden een welkome ontvangst bij de Nederlandsche huisvrouwen. Het bedrijf werd geleidelijk vergroot en in 1900 vond „de verloving” plaats met de Bakkerij „De Ruyter” in Zaandam, waarheen de fabricatie werd overgebracht in een nieuw gebouwde fabriek, die sedert dien nog ettelijke malen is uitgebreid.

In 1906 verliet de oudste Directeur, de heer E. G. VERKADE Jr., de zaak, na 20 jaar de leiding in handen te hebben gehad en werd hij Directeur van de Ned. Gist- en Spiritusfabriek in Delft. Zijn taak werd toen

voortgezet door de beide tegenwoordige Directeuren, onder wier leiding de zaken zich verder in even sterke mate hebben ontwikkeld. Zij werden daarbij terzijde gestaan door een goeden staf, van wien wij gaarne in de eerste plaats noemen de HH. E. VEEN en N. HOOGWOUT, die al heel spoedig tot procuratiehouders werden aangesteld.

In 1908 genoten wij de groote eer van een bezoek van H.M. Koningin WILHELMINA en Haar Gemaal, waarvan een foto op bladz. 7 is opgenomen, terwijl enkele jaren later dit bezoek werd herhaald door Z.K.H. Prins HENDRIK en onze Prinses JULIANA.

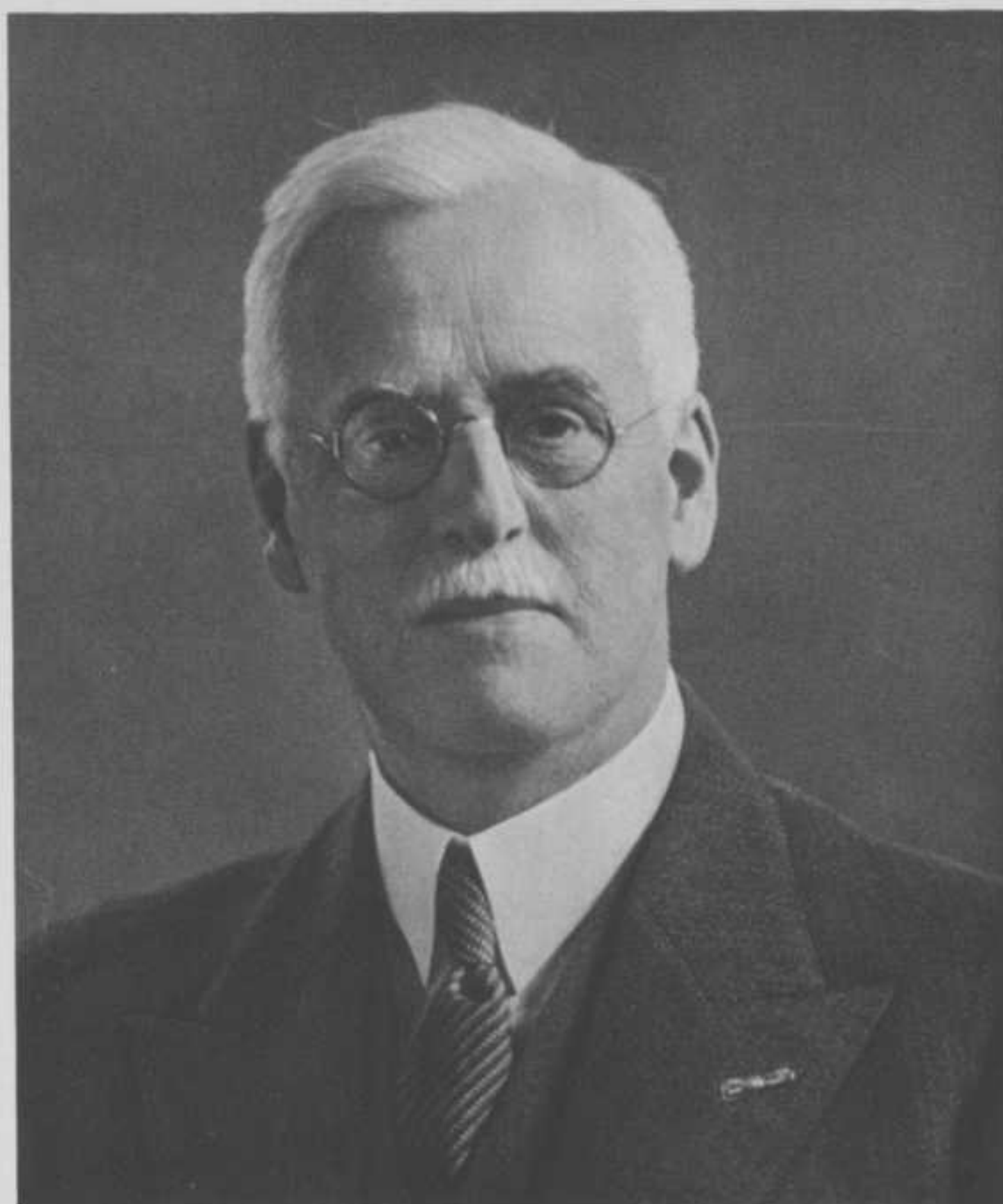
Wij kunnen thans een heelen tijd overslaan, — een tijd van gestadigen opbouw en pittig werk, natuurlijk met vele „ups and downs”.

Wij begonnen het jaar 1914 met goeden moed: immers de grondstofprijzen waren wat gedaald en de omzet nam weer toe. In den traditioneele oudejaarsavondbrief aan den oudsten broer, toen Commissaris der Vennootschap, konden de Directeuren dan ook een gunstig jaar voorspellen. Hoe anders kwam dit echter uit! De gebeurtenissen van de zomermaanden van 1914 liggen nog diep in het geheugen en behoeven hier niet uitvoerig te worden opgehaald. Trouwens, naast de fabrikanten hebben de winkeliers aanvankelijk wel het meest te lijden gehad van de zenuwachtigheid van het publiek, dat geen bankbiljetten meer vertrouwde, zijn schulden niet wilde voldoen, op groote schaal hamsterde, enz. kortom tal van slechte eigenschappen vertoonde, die voor de winkeliers schadelijk waren en pas eenigen tijd later voor goede plaats maakten, toen men zich schrap zette, hulp ging bieden aan de honderdduizenden Belgische vluchtelingen en de normale verhoudingen weder zooveel mogelijk herstelde.

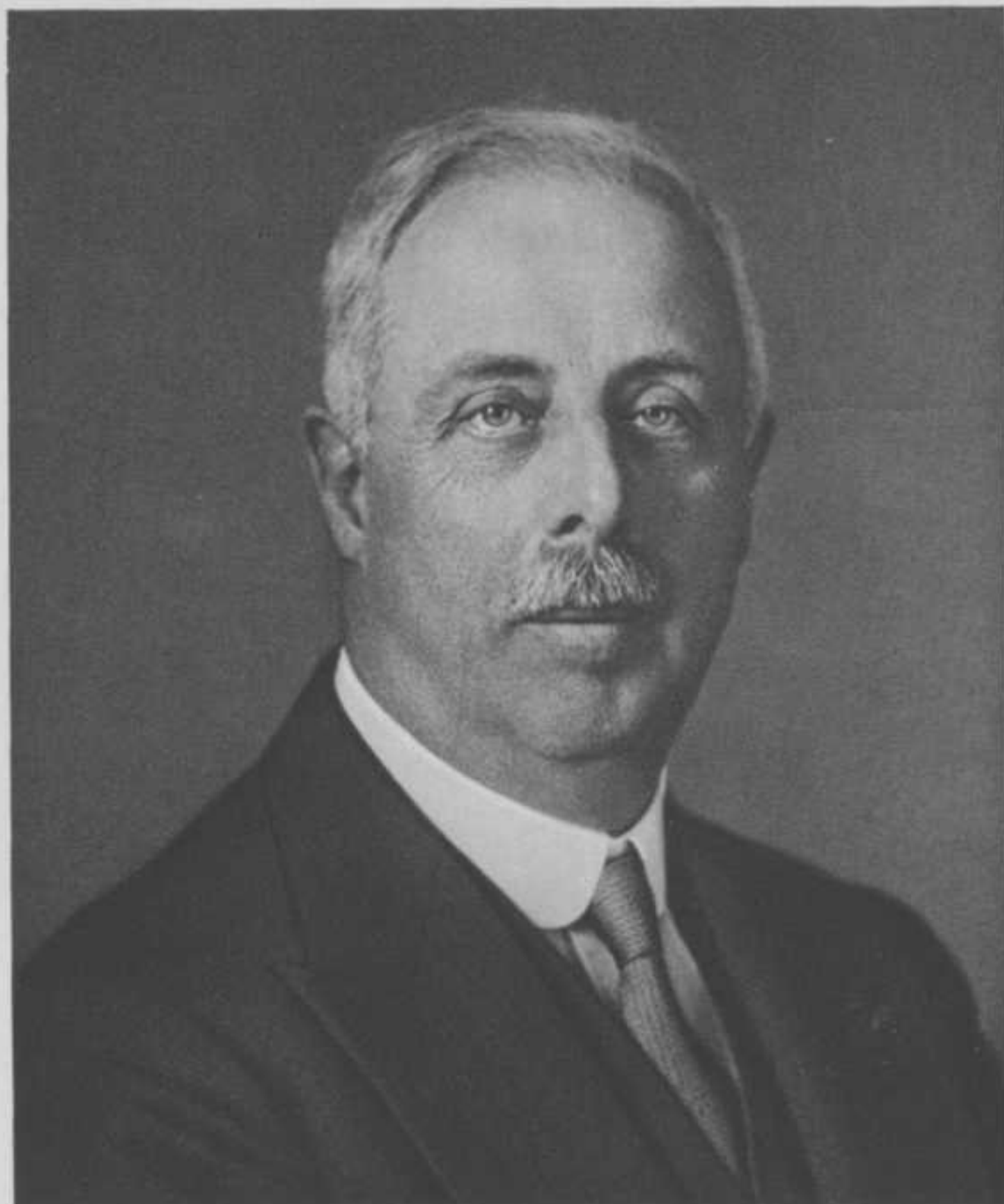

DEEGMAKERIJ. — KOEKFABRIEK.

A. H. VERKADE.

J. A. E. VERKADE.

DE TEGENWOORDIGE DIRECTEUREN.

Onzerzijds hebben wij gedurende den ganschen oorlog getracht om ons debiet zoo goed mogelijk in stand te houden, zonder te vervallen in de exorbitante prijzen, die later schering en inslag werden. Wij onthielden ons ook van export naar het buitenland, waardoor onze grondstoffen-voorraad eerder zou zijn opgeteerd. Gelukkig slaagden wij erin om groote partijen Amerikaansch meel te importeerden in de eerste oorlogsjaren, terwijl wij in September 1914 de hand wisten te leggen op een paar Rijnlichters met rogge, die uit Antwerpen waren gevluht. Deze aankopen, gedaan met voorkennis der Regeering, hebben er toe bijgedragen, dat wij tot bijna het eind van den oorlog koek hebben kunnen doorverkoopen, nadat de distributie van roggebloem van Regeeringswege was stopgezet bij gebrek aan rogge.

Onder de bedrijven door hadden wij in het jaar 1915 besloten om over te gaan tot den bouw van een *nieuwe biscuitfabriek*. In Sept. 1911 waren wij met de fabricatie van dit, voor ons nieuwe, artikel begonnen, waartoe de heer J. A. E. Verkaade langdurige voorstudies in Engeland had gemaakt. Wij waren zoo optimistisch te meenen, dat wij als pas-beginners dit vak zouden kunnen hervormen en het tot verkoop van uitsluitend *verpakte* biscuits zouden kunnen brengen! Deze opzet bleek echter mank te gaan: de verbruikers laten zich zoo gauw niet afbrengen van hunne gewoonten en ook de winkeliers bleven aan den verkoop van losse biscuits de voorkeur geven. Wij moesten dus bijdraaien, maar hadden toch heel wat jaren te strijden, alvorens ons product tegen de Engelsche kwaliteits-biscuits ging meetellen op de Nederlandsche markt. — Begin 1914 ging het echter al wat beter, terwijl de stopzetting van den Engelschen import wegens den oorlog de vraag naar onze biscuits deed toenemen.

Vandaar het bovenvermelde besluit, om op een daarvoor gekocht terrein te Zaandam een afzonderlijke

fabriek met bijbehoren te stichten voor de fabricatie van onze biscuits. Midden 1916 kwam deze gereed, juist toen de grondstoffen-schaarschte acuut begon te worden. De vrije verkoop van biscuits werd beperkt en er werd van Regeeringswege één goedkoope „Volksbiscuit” ingesteld, door alle fabrikanten te leveren naar rato van hun bestaanden omzet. Aan een nieuwe fabriek, al had die meer dan 1 miljoen gulden gekost, was onder die omstandigheden nu niet bepaald behoefte! Goede raad was duur..... Zeer toevallig vernamen wij echter, dat een Regeeringscommissie in den Haag bezig was om hulp te bieden aan de Belgische bevolking in de door Duitschland bezette gebieden. Amerika zou daartoe een paar extra schepen met tarwe afladen, die van de Duitse onderzeeërs vrijgeleide kregen. De tarwe zou worden verbakken tot z.g. „scheepsbescuit” en per waggonlading naar Brussel en de andere Belgische steden gaan. Het gelukte ons dit contract tezamen met een andere Nederlandsche fabriek ter uitvoering toegewezen te krijgen. Hierdoor konden onze mannen aan het werk blijven en onze verdrukte burens aan voedsel worden geholpen.

Het was wél een groote verademing, toen na vele maanden wapenstilstand weer kon worden begonnen met den opbouw der zaken onder het eigen merk. Wij hebben nadien een onverwachte welvaartsperiode meegemaakt van ruim tien jaar, waarop in 1930 de terugslag is gevolgd en moet thans met het herstel nog worden begonnen. — Bijna het geheele Nederlandsche volk heeft in die jaren den levensstandaard te hoog opgevoerd. Naar onze meening is toen van de meerdere verdienste te weinig gespaard, waardoor thans de toestand extra moeilijk is geworden, nu de omzetten en daarmee ook de winsten ontzaglijk terug zijn geloopen, temeer daar de lasten zoo buitengewoon moeilijk aan de gewijzigde omstandigheden zijn aan te passen. Van onzen kant

hebben wij als fabrikanten er in de laatste jaren steeds naar gestreefd om de gevolgen van de noodzakelijke prijsdaling der artikelen ook voor HH. winkeliers zoo veel mogelijk te neutraliseeren door op allerlei wijze de omzetten te vermeerderen. Zoo brachten wij vele nieuwe biscuitsoorten in den handel en daarnaast tal van nieuwe artikelen, met name toffees, bonbons en chocoladerepen, waardoor het aantal artikelen, dat door HH. winkeliers met een *gegarandeerde* winstmarge kon worden verkocht, sterk is vermeerderd.

In het begin van de nieuwe opbloei-periode, onmiddellijk na de beëindiging van den oorlog, scheen het wel of alles kon. Tal van sociale wetten werden ingevoerd, waarbij er twee waren, die op ons bedrijf sterk inwerkten: de *8-uren-dag* en het *verbod van nachtarbeid* in broodbakkerijen. Waar beide wetten ook van grooten invloed zijn geweest op middenstandsbedrijven, willen wij hierbij iets langer stilstaan.

Het bakkersbedrijf heeft zich van oudsher gekenmerkt door lange arbeidstijden, deels samenhangend met den aard van het bedrijf, dat afhankelijk is van den rijstijd van de deegen. Zooals reeds gezegd, werd in de vorige eeuw veelal tot 80 uur per week gewerkt, en was doorlopende nachtarbeid regel, waarbij de toestand echter gunstiger was in die fabrieken, die met wisselploegen konden werken. Na een verkorting tot 78 en daarna tot 72 uur, werd in den oorlog nog 60 uur per week gewerkt in de meeste fabrieken, welke werktijd in Januari 1919 tot 56 uur werd teruggebracht. De nieuwe arbeidswetgeving van Minister Aalberse schreef toen een werkweek van 45 uur voor, welke scherpe verkorting van ingrijpenden invloed was op de werkwijze, de personeelsterkte en de productiekosten. Reeds begin 1923 moest tot 48 uur per week worden teruggegaan.

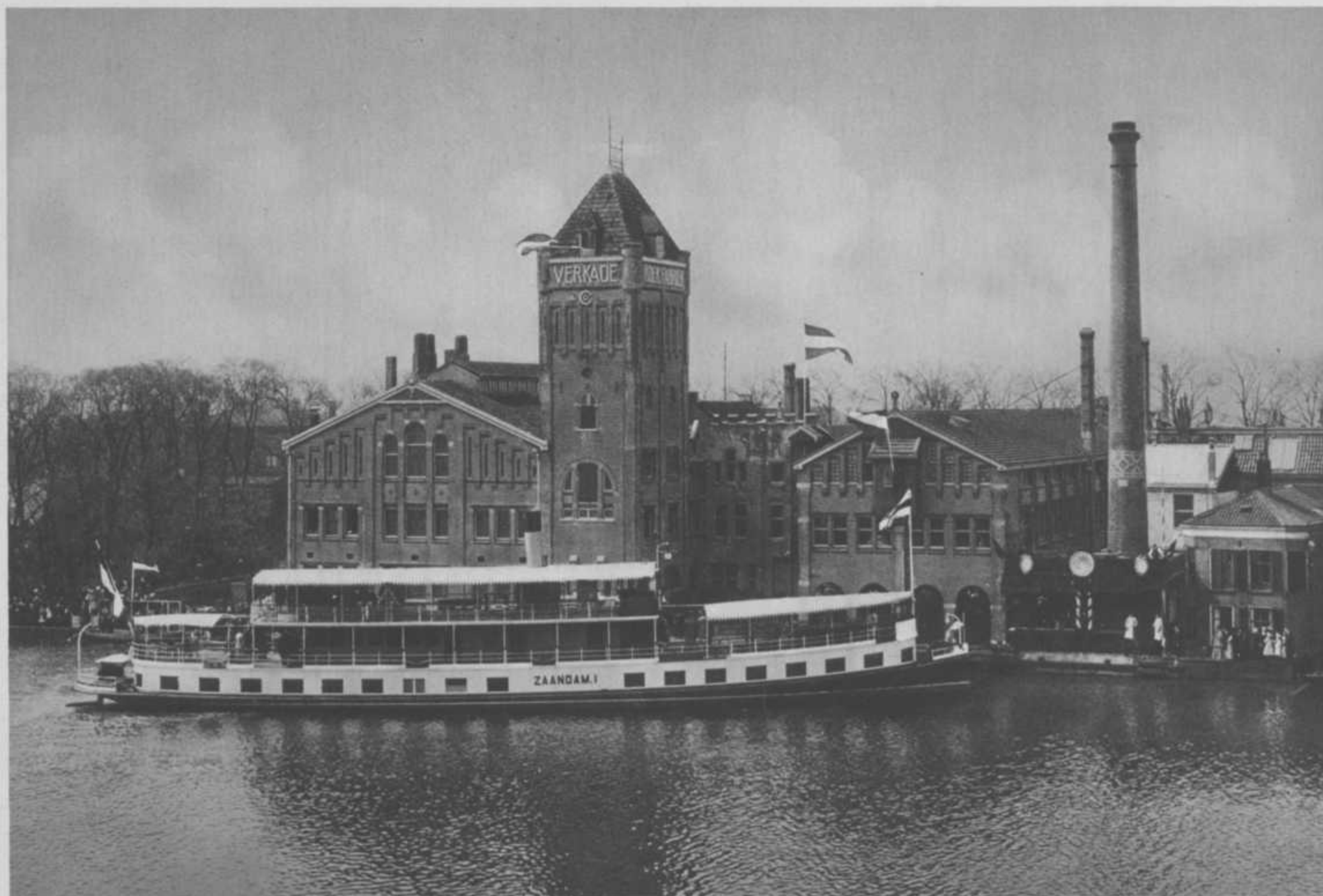
Het tezelfder tijd ingevoerde verbod van nachtarbeid

in broodbakkerijen was voor ons bedrijf van nog verdere strekking en beteekende voor ons een groote tegenslag. In den loop der jaren hadden wij met veel moeite een belangrijke broodbakkerij opgebouwd, die wekelijks 500 baaltjes tarwebloem en in de aparte roggebroodbakkerij meer dan 100 baaltjes rogge verwerkte. Elken morgen werd het brood per wagen en later per auto door geheel Noord-Holland boven het Y verzonden. Waar de arbeidsregeling in onze fabriek bevredigend was, daar elke man slechts één van de 3 weken nachtarbeid had te verrichten, voelden wij de nieuwe wet als onbillijk aan. Om dezelfde reden hadden wij ons trouwens in 1913 met succes verzet tegen het ontwerp van Minister Talma.

Aangezien in Zaandam een groote broodbakkerij, die ook buiten de plaats leverde, onder de nieuwe wet onbestaanbaar was, besloten wij, hoewel noode, dit bedrijf geheel te liquideeren. Wij kregen daardoor arbeidskrachten en fabrieksruimte over en richtten toen een fabriek op van *chocolade* en *suikerwerk*, waaraan later *toffees* en andere artikelen werden toegevoegd. De groote moeilijkheden, voor ons aan den opbouw van dit nieuwe bedrijf verbonden, werden in den loop der jaren overwonnen. Ook hier pasten wij onze beproefde grondbeginselen toe:

- levering van de best mogelijke en steeds gelijke en betrouwbare kwaliteit;
- redelijke verkoopprijzen;
- gegarandeerde normale winst voor den wederverkooper;
- strikte handhaving van eenmaal vastgestelde verkoopprijzen;
- een goed doordacht reclame-systeem.

Dat de fabricage ook hier geschiedt in ruime, goed

KONINKLIJK BEZOEK 1908.

SPORTTERREIN.

WAXINEFABRIEK.

BISCUITFABRIEK.

OVERZICHT DER VERKADE'S FABRIEKEN TE ZAANDAM.

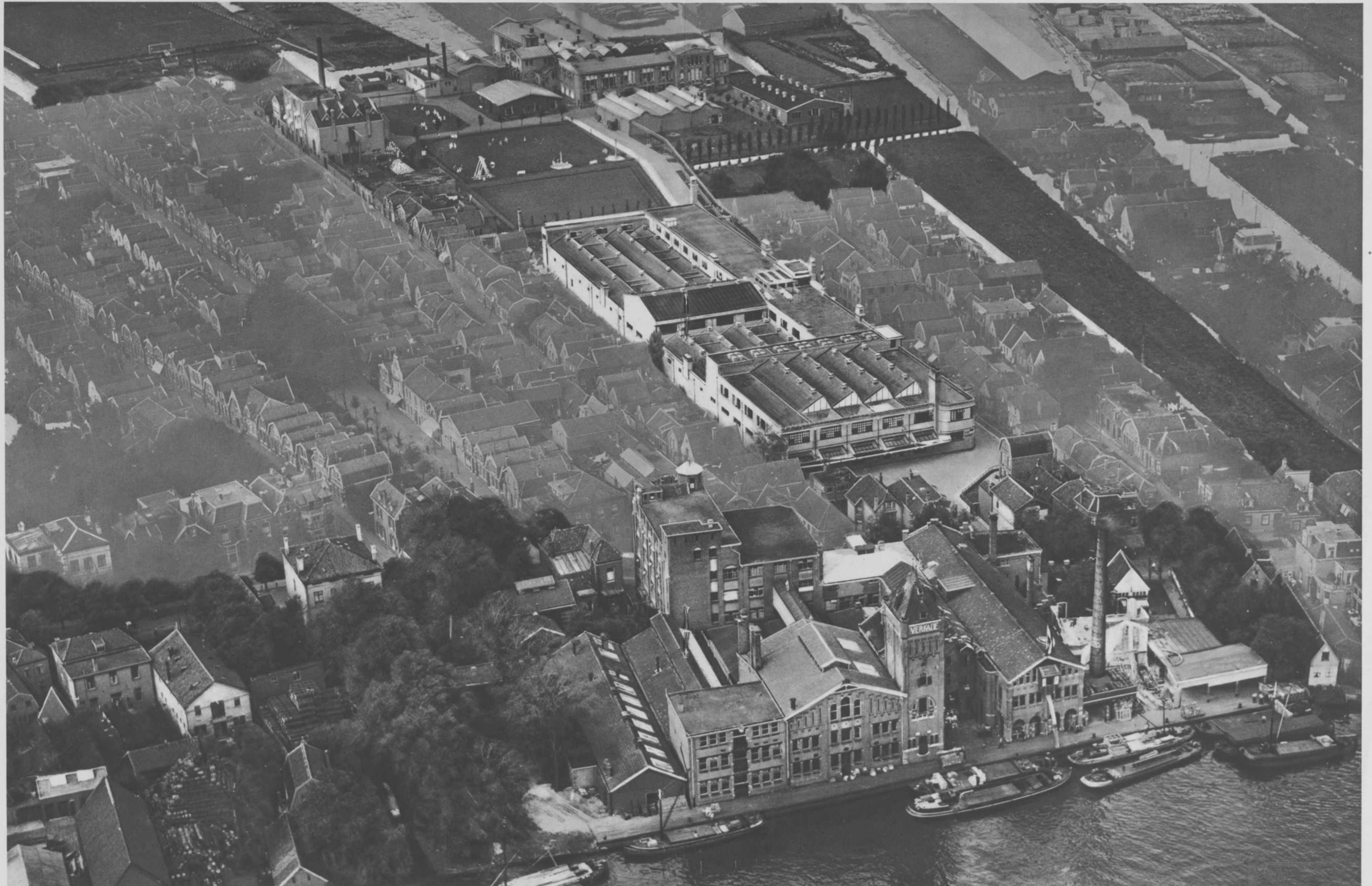
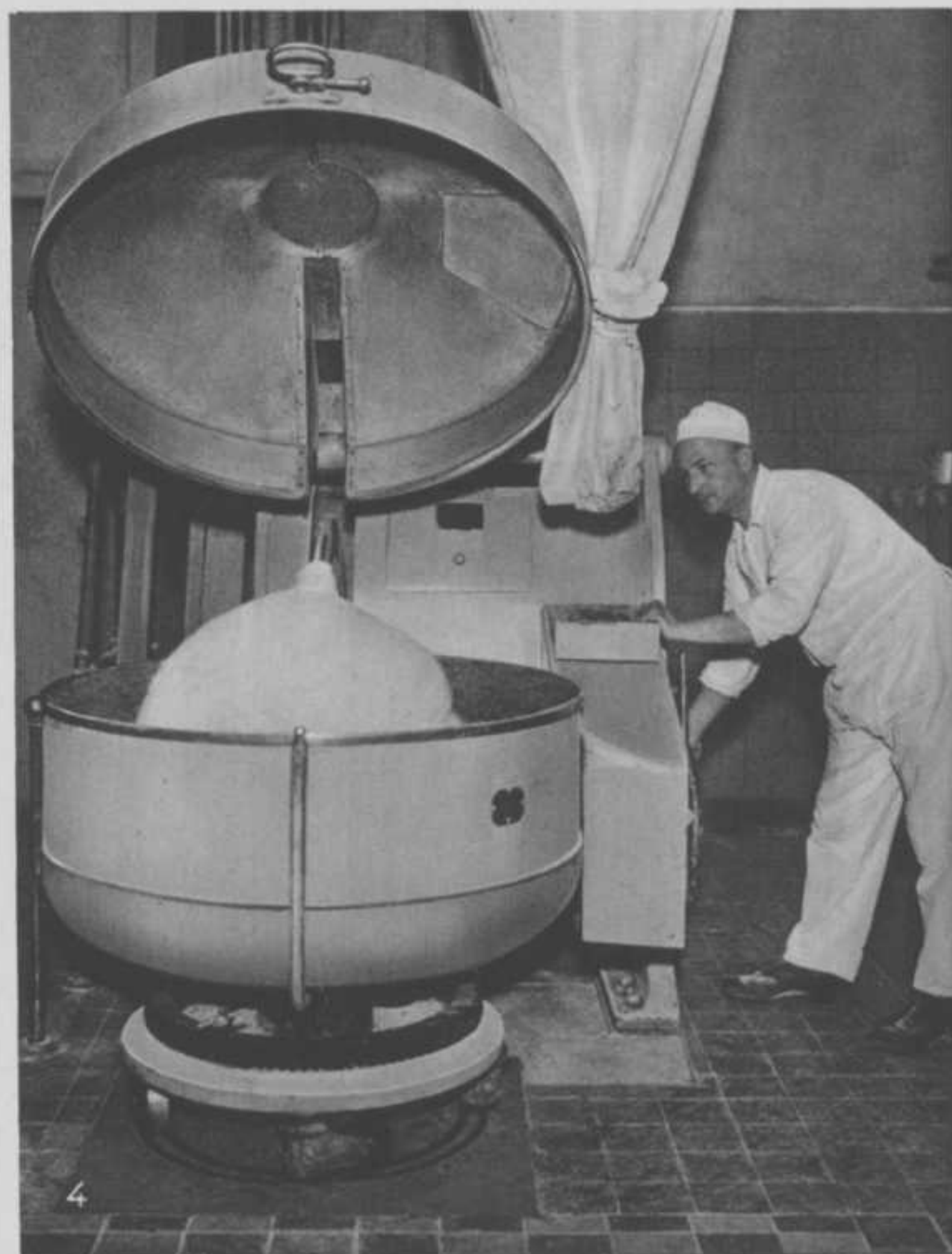

FOTO K.L.M. 1929.

BESCHUITFABRIEK.
(in het midden)

CHOCOLADEFABRIEK.

KOEKFABRIEK.

1. LABORATORIUM.
2. EEN DER MEELMAGAZIJNEN.
3. HET VULLEN DER BESCHUIT-KISTEN.
4. EEN DER DEEGMACHINES, BESCHUITFABRIEK.

geventileerde lokalen en door geschoold personeel, dat de beste arbeidsvoorwaarden geniet, welke in deze branche worden geboden, kan als vanzelfsprekend worden aangenomen na de uiteenzetting van de beginselen, waardoor wij ons steeds in onze zaak laten leiden.

Juist in dit jubileumsjaar is voor deze belangrijke afdeling een nieuwe chocoladefabriek ontworpen van vier verdiepingen, waarvan dezer dagen de eerste steen zal worden gelegd. Ook deze fabriek zal worden gebouwd naar de nieuwste principes op het gebied van fabrieksbouw en worden voorzien van de modernste machines, die de zoo snel voortschrijdende techniek in dit vak brengt.

Intusschen had de hierboven genoemde verkorting van den arbeidstijd voor ons bedrijf nog verder strekkende gevolgen. Wilden wij op tijd blijven voorzien in de groeiende vraag naar *beschuit*, sedert 1905 ook in zakjes geleverd, dan was verdere mechanisatie van het productie-proces noodzakelijk. Vandaar de geleidelijke aanschaf van nieuwe ovens, opbol- en uitrolmachines, voor een deel van eigen vinding. Vandaar ook in 1927 de bouw van een afzonderlijke, geheel automatisch ingerichte fabriek met een lengte van 150 Meter, die met hare prachtige lokalen, machtige machines en met haar enorme capaciteit in een werkdag van 8½ uur, aan de spits staat van de Nederlandsche beschuitfabrieken.

De bovenlokalen van deze fabriek zijn mede ingericht voor de privé-kantoren, de administratie, den technischen dienst en de Album-afdeeling, alle te zamen, met het laboratorium, 150 personen omvattend. Hier worden ook de *album-plaatjes* geruild, die de Verkade's Fabrieken sedert 30 jaar zoo populair hebben gemaakt bij het jonge en ook bij het oudere geslacht. Wij behoeven hiervoor slechts in de herinnering terug te roepen de Jaargetijden-albums, die over de Nederlandsche provincies en landstreken, — de Bloemen- en Cactusalbums, enz. enz., —

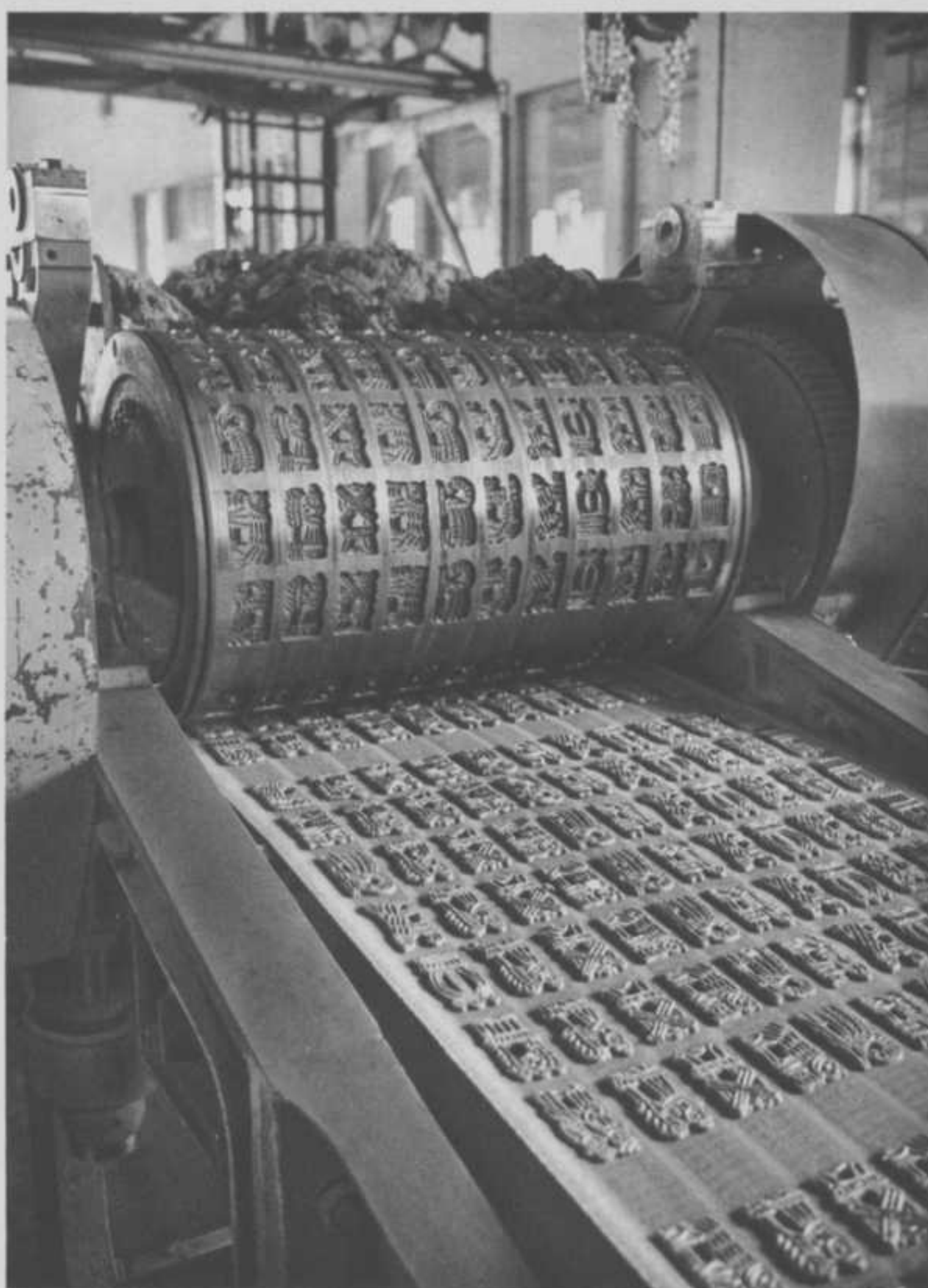

HONINGPAKHUIS.

tezamen een rijke sortering boeken van blijvende waarde. Schreef nog niet dezer dagen een Arnhemsch Dagblad: „Wanneer men ooit aan den Nederlandschen Koopmanschap winzucht zonder meer zou willen verwijten, dan zal de kleurige daad van den koekfabrikant Verkade, die zijn albums schiep als een wonderdoos van schoonheid, hiertegen protest aantekenen. Zijn album blijft een wonderstoet van sprookjes, een cultuurdaad van stijl! Meerdere fabrikanten hebben de cultuur verrijkt met gelukkige imitaties, maar Verkade blijft, als pionier, aan de spits!” — Aan dit ongevraagd attest behoeven wij niet anders toe te voegen, dan dat deze albumuitgaven alleen op dit peil konden komen en blijven, doordat deze zaak onze liefde had en wij er ons

DE AFDEELING WAAR SUIKERWERK EN BONBONS VERPAKT WORDEN.

HET VORMEN VAN SPECULAAS.

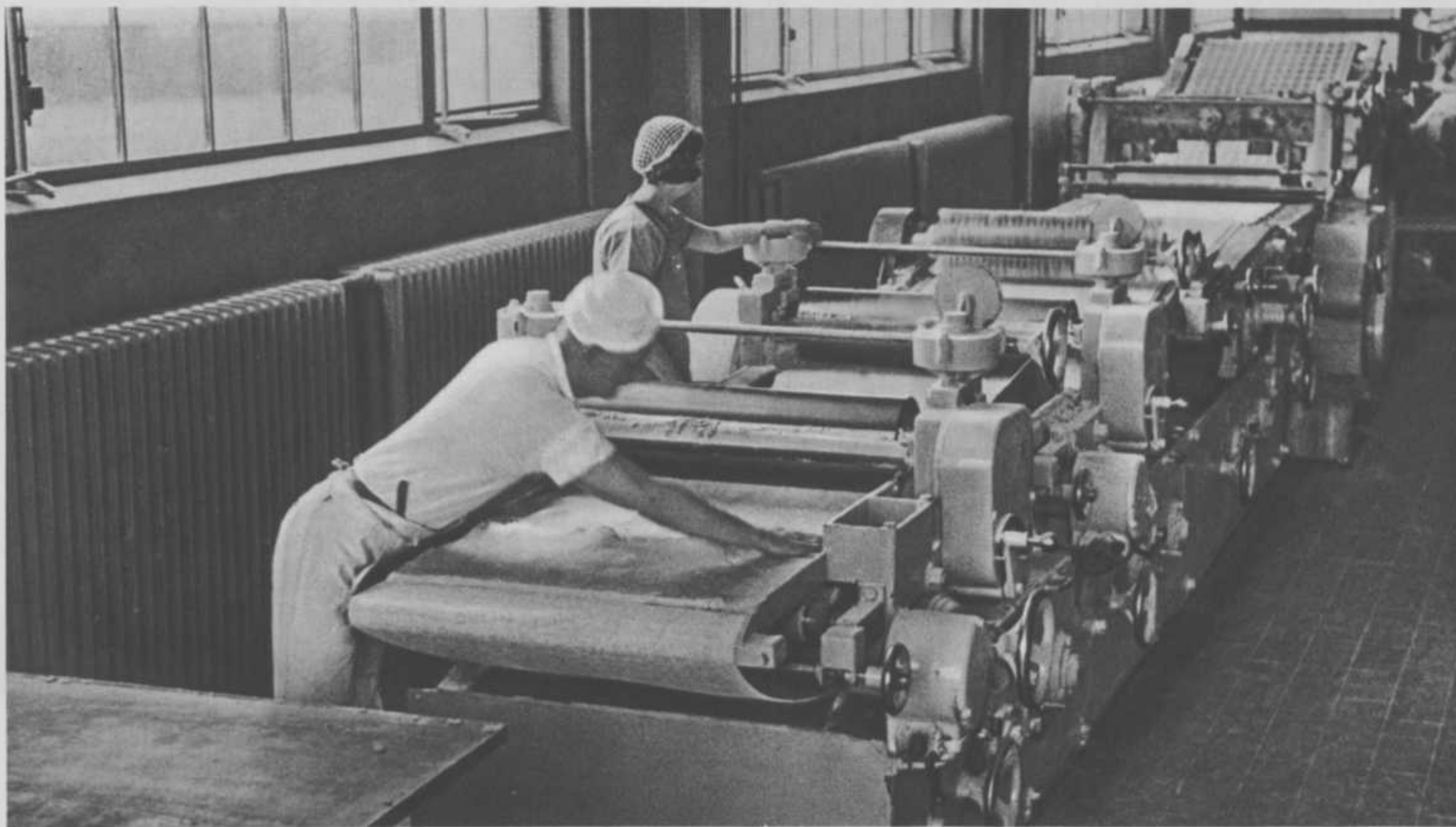
persoonlijk voor gezet hebben, om ook op dit gebied iets gaafs en artistiek goeds te brengen. En tevens iets van blijvende waarde voor den consument.

Er rest ons thans nog eenige mededeelingen te doen over onze *buitendienst*, waarmede onze afnemers het meest in contact komen. In den loop der jaren hebben wij in de voornaamste centra van ons land eigen bijkantoren gevestigd na overneming van de vroegere agent-schappen. Zoo in AMSTERDAM aan de Prinsengracht, in DEN HAAG aan den Z.-Binnensingel, in UTRECHT, GRONINGEN, ARNHEM en TILBURG. In ROTTERDAM worden wij reeds een 40-tal jaren door de firma *D. I. Donker & Zoon* vertegenwoordigd, terwijl in Noord-Holland boven het Y de firma *H. W. Holsmuller* te ALKMAAR als onze Verkoop-Centrale optreedt. In een aantal kleinere centra nemen HH. grossiers onze belangen waar, terwijl een gedeelte van het land rechtstreeks van Zaandam uit wordt bewerkt met behulp van eigen reizigers. Er loopen zeker een honderdtal auto's om de Verkade's artikelen dagelijks bij de winkeliers te bezorgen, ongeacht het aanzienlijke vervoer per spoor en per beurtschipper. De 6 bijkantoren werken tezamen met ruim 150 man personeel.

Doordat de Verkade's Fabrieken aanvankelijk alleen de specifiek Hollandsche artikelen beschuit en koek fabriceerden, heeft de *export* nooit zulk een groote vlucht genomen, al kan men in tal van plaatsen in het buitenland Verkade's artikelen aantreffen. Speciaal in Ned-Indië zijn de Verkade's biscuits gemeengoed geworden en neemt ons fabrikaat een even leidende positie in als hier te lande. De biscuit-verkoop geschiedt daar onder een kleurig etiket met 4 Volendammer jongetjes, waardoor het merk bekend is geworden onder den naam „Tjap Ampat Sinjo” (merk 4 heertjes). De hooge inkomende rechten, welke zelfs in Ned.-Indië op deze artikelen worden geheven, maken een uitbreiding dezer exportzaken niet gemakkelijk.

Ten slotte nog enkele mededeelingen over het personeel.

Ondanks de hierboven geschetste voortdurende mechanisatie van het bedrijf, is de personeelsterkte toch

EEN DER MODERNE BISCUITMACHINES.

steeds toegenomen, zooals uit de onderstaande cijfers blijkt, waarbij tevens zijn opgegeven de in gebruik zijnde vloeroppervlakten, alleen te Zaandam:

1886	18 personen	1300 M ²
1911	250 „	8800 „
1926	782 „	22000 „
1936	1100 „	36000 „

De fabriekslonen zijn geregeld door een Collectieve Arbeids-Overeenkomst. Voor de jongeren zijn een drietal ruime schaftlokalen ingericht en tevens twee groote speelvelden voor ontspanning tijdens de middagpauze. Aan de fabrieksterreinen, ter grootte van 8 H.A., grenst een voetbalveld voor de Verkade's Voetbalclub, terwijl de Verkade's Harmonie in de laatste 9 jaar heel wat lauweren heeft geplukt.

Het contact met het talrijke fabriekspersoneel vindt plaats door bemiddeling van een „Kern", welke regelmatig vergadert en een blaadje uitgeeft, waarvan dit nummer een bijzondere uitgave is. Voor de Weduwen en Weezen is een Fonds ingericht, waarvoor bij het 40-jarig bestaan van de zaak een stichtingskapitaal van f 100.000.— werd verstrekt, als noodzakelijke inkoop van ouderen. Thans is dit fonds tot f 300.000.—, aangegroeid, hoofdzakelijk door de bijdragen van het personeel zelf.

De politiek van onze zaak is er steeds op gericht geweest om de verlaging van de productiekosten op de een of andere wijze aan den consument ten goede te doen komen, — een politiek, die een regelmatige groei veroorzaakte en naar onze meening zeer zeker ook het belang van de vele wederverkoopten onzer artikelen heeft gediend.

Vergelijken wij eens den toestand van 50 jaar her bij den tegenwoordigen, dan valt in het bijzonder de toevoeging van zoovele nieuwe artikelen op, grootendeels in verpakten vorm.

PAKKEN VAN GEMENGDE BISCUIT.

BISCUITPAKKERIJ.

HET LOSSEN VAN KISTEN BISCUIT IN NED. OOST-INDIE.

EXPEDITIE AAN DE ZAAK.

Men mag over deze verandering denken, zooals men wil, — men mag het jammer vinden, dat ze plaats vond, zooals sommigen de vervanging van den handenarbeid, of het verdwijnen van zeilschepen en windmolens betreuren, — het feit valt alleen te constateeren, dat door het brengen van verpakte artikelen de werkingssfeer van den levensmiddelen-winkelier zeer sterk is vergroot. Zijn maatschappelijke functie: het distribueeren van goede levensmiddelen op de meest economische wijze, kan alleen hierdoor geschieden op de zoo uitgebreide schaal van tegenwoordig.

Naar onze meening kan de hiervoor noodzakelijke samenwerking tusschen den fabrikant der verpakte levensmiddelen en den winkelier alleen dan hecht en van duurzamen aard zijn, wanneer door eerstgenoemde wordt gebracht een constante prima kwaliteit, — wordt gezorgd voor stipte handhaving van vastgestelde, redelijke verkoopprijzen, en de verkoop wordt gesteund door een doelmatig uitgedachte en uitgevoerde reclame. Wanneer wij zoo de uitspraken van onze afnemers beluisteren, meenen wij wel te mogen concludeeren, dat de Verkade's artikelen, die aan dezen ontwikkelingsgang ook een belangrijk aandeel hebben gehad, aan de hierboven genoemde eischen voldoen.

In dit verband gedenken wij gaarne de aangename relatie, welke wij gedurende zoovele jaren met de Nederlandsche winkeliers onderhouden. Wanneer wij zoo onze klantenreeks nagaan, zien wij onder hen tal van oude en bevriende relaties, met wie wij langer dan 25 of zelfs 40 jaar in verbinding staan. Wij denken met genoegen terug aan de vele gesprekken, die wij en onze verkoopchef, de heer N. Hoogwout, met onze afnemers voerden. Dikwijls kwam daarbij aan het licht, dat HH. weder-verkoopters zich aan de Verkade's Fabrieken verwant voelden en dat zij met animo en instemming onze artikelen geregeld pousseerden, hetgeen ons in hooge mate tot steun is geweest.

Wanneer wij één wensch koesteren is het wel déze, dat het ons en onzen zoons en opvolgers, van wie er thans vijf in onze bedrijven werkzaam zijn, gegeven moge wezen om in het voor ons liggende tijdperk op een even aangename samenwerking met onze gewaardeerde afnemers te mogen rekenen, als waarin wij ons in de nu achter ons liggende halve eeuw hebben mogen verheugen!

De Directie der Verkade's Fabrieken
A. H. VERKADE J. A. E. VERKADE

Zaandam, April 1936.

EEN GEDEELTE VAN DE BESTELAUTO'S.

SCHAFTTIJD OP HET SPEELVELD.

IN EEN DER CANTINES.

STAND OP DE JAARBEURS.

DE WAXINELICHTFABRIEK.

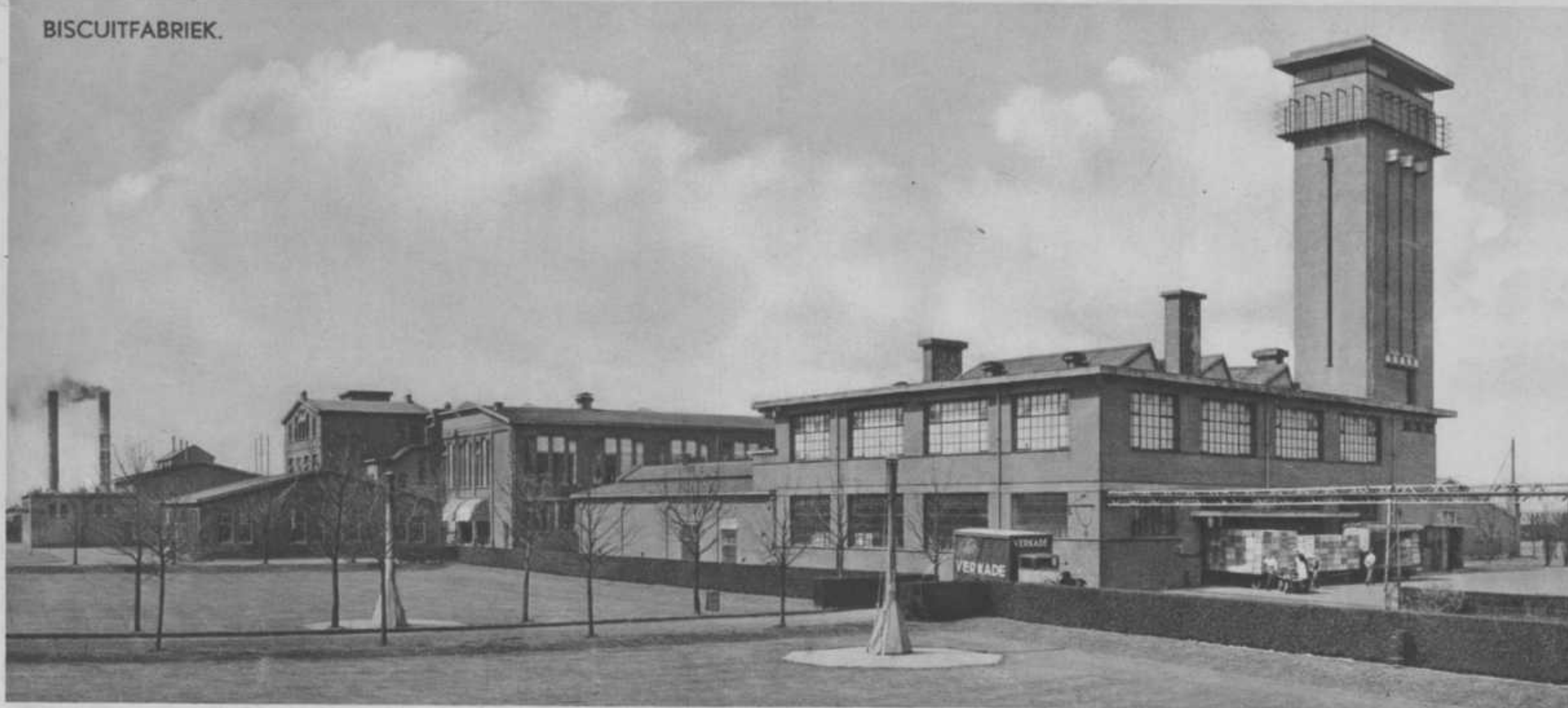
INGANG KANTOOR.

1948/13.

KOEK, CHOCOLADE EN SUIKERWERKFABRIEK.

BISCUITFABRIEK.

BESCHUITFABRIEK.

